

Pedagogiska exempel

EXEMPEL 1

Se, lära, gestalta

ÅRSKURS 8B, SKÄRGÅRDSSKOLAN I HOLMSUND GÖR SKISSFÖRSLAG TILL OFFENTLIG SKULPTUR.

Under våren 2008 arbetade 8b på Skärgårdsskolan i Holmsund med ett skulpturprojekt. En isande kall aprildag besökte vi författare, klassen och bildläraren Oskar Nyman Umedalens skulpturpark. Tillsammans gick vi genom parken och tittade på skulpturerna och steg in i installationerna. Konsten väckte tankar och känslor. Associationerna och frågorna var många. Vi samtalade med elverna och berättade om konsten och konstnärerna.

Tillbaka i klassrummet gav bildläraren Oskar Nyman eleverna i uppgift att välja en plats i Holmsund och göra ett skulpturalt skissförslag för den plats de valt. Klassen delades in i grupper med två eller tre elever. De fick själva välja material till sina skissförslag.

Under fem lektionstillfällen arbetade klassen med uppgiften. När alla var klara berättade de för varandra om sina gestaltningar; var skulpturen var tänkt att stå och varför de hade valt just den platsen. De fick även berätta vilket material de valt för sina skulpturer samt hur stora de skulle vara. Under sommaren så visades några av skissförslagen på biblioteket i Holmsund.

Dying on a prayer

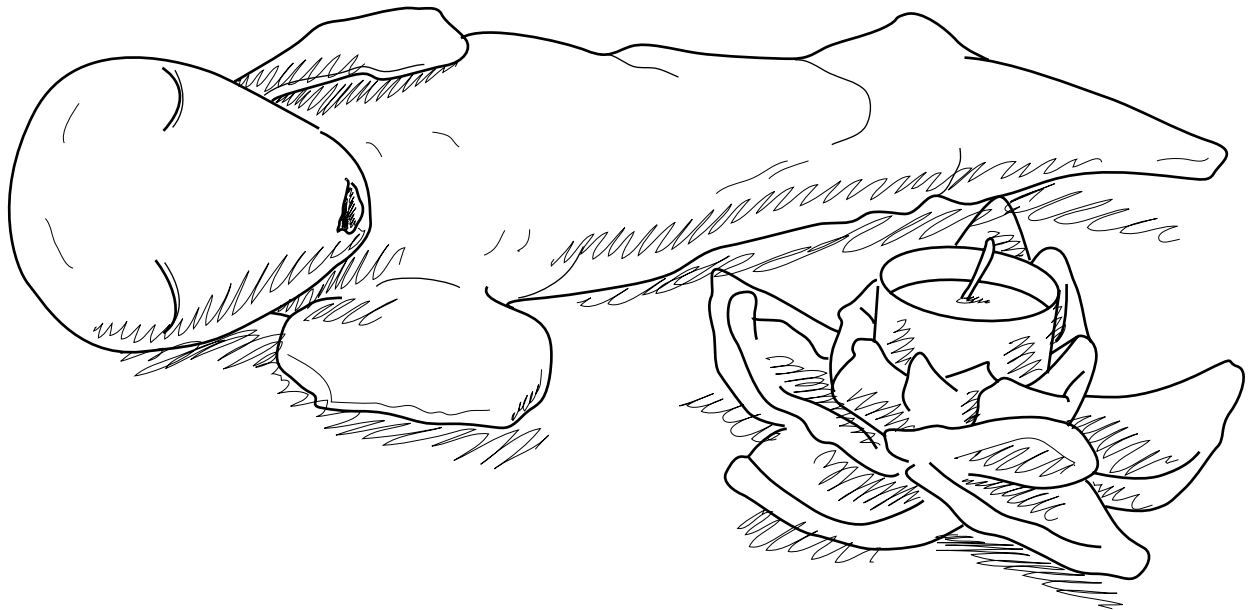
MARIA JOHANSSON, TINA SUNDIN OCH JOHANNA LINDER 8B

I Holmsund finns en gammal historia om några rövare som gick upp på klipporna bakom bostadsområdet Solskenet. De var fångna i ett bakhåll och blev dödade av andra människor, vilka vet man inte. Svärdet i magen står för att rövarna blev dödade och symboliserar även barns vilda fantasi gällande "krigar-lekar". Skulpturen är tänkt att stå på den högsta och brantaste klippan bakom Solskenet för att visa att historien om rövarna fortfarande lever.

MATERIAL MODELL: Hönsnät, tidningspapper och akrylfärg.
Brödkniv från lärarrummet.

MATERIAL SKULPTUR: Sten som står direkt på marken.
Den ska vara i naturlig storlek.

PLACERING: Den högsta och brantaste klippan bakom Solskenet i Holmsund.

Dödens stilla skönhet

TIM BERGSTRÖM OCH FRIDA LINDWALL-LINDGREN, 8B

Den döda sälen, vars livlösa kropp vilar vid strandens kant, symboliserar följderna av miljöförstörelsen framfart, men också dödens ljuva tystnad, som nu berövat sälens dess livliga glädje.

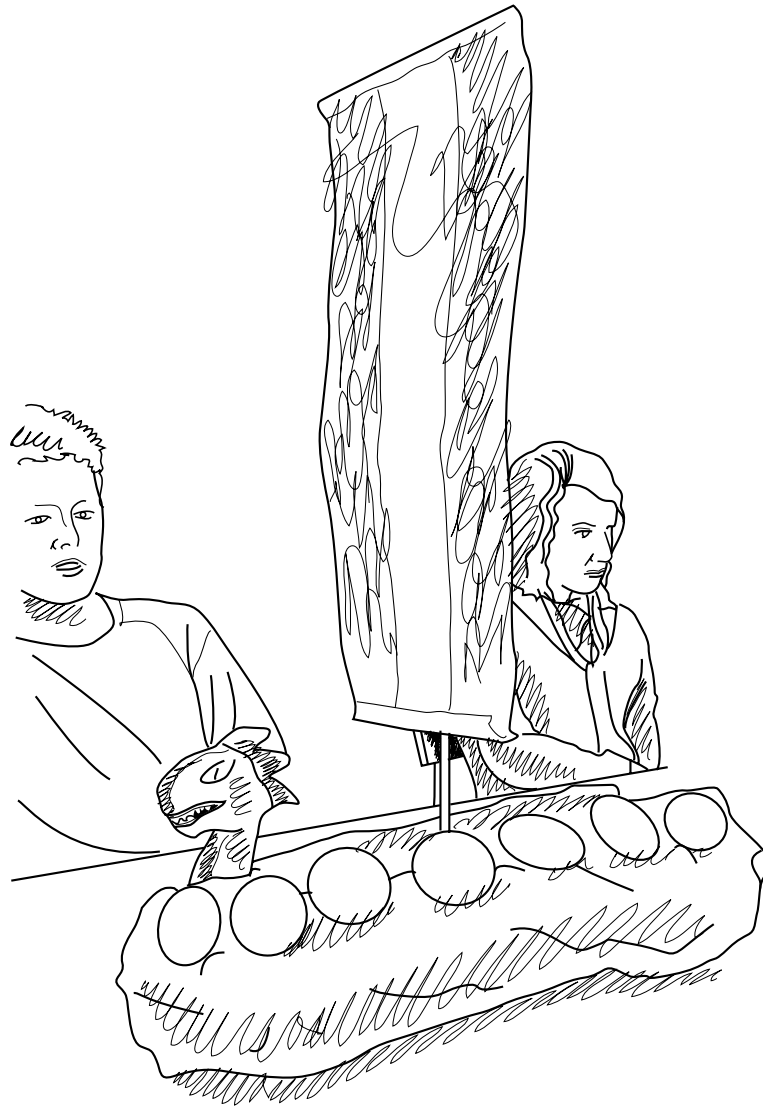
Runt den flyter en begravningsblomma i form av en lotus, med ett tänt ljus för att hedra den stackars sälen.

Aldrig var det ödet som släckte sälens livsgnista; det var mänskligheten som blåste ut ljuset

MATERIAL MODELL: Lera och akrylfärg

MATERIAL SKULPTUR: Sten

PLACERING: Nere vid vattnet i Ljumviken i Holmsund. Sälen ska vara i naturlig storlek och blomman ska flyta på vattnet med ett tänt ljus.

Utan titel

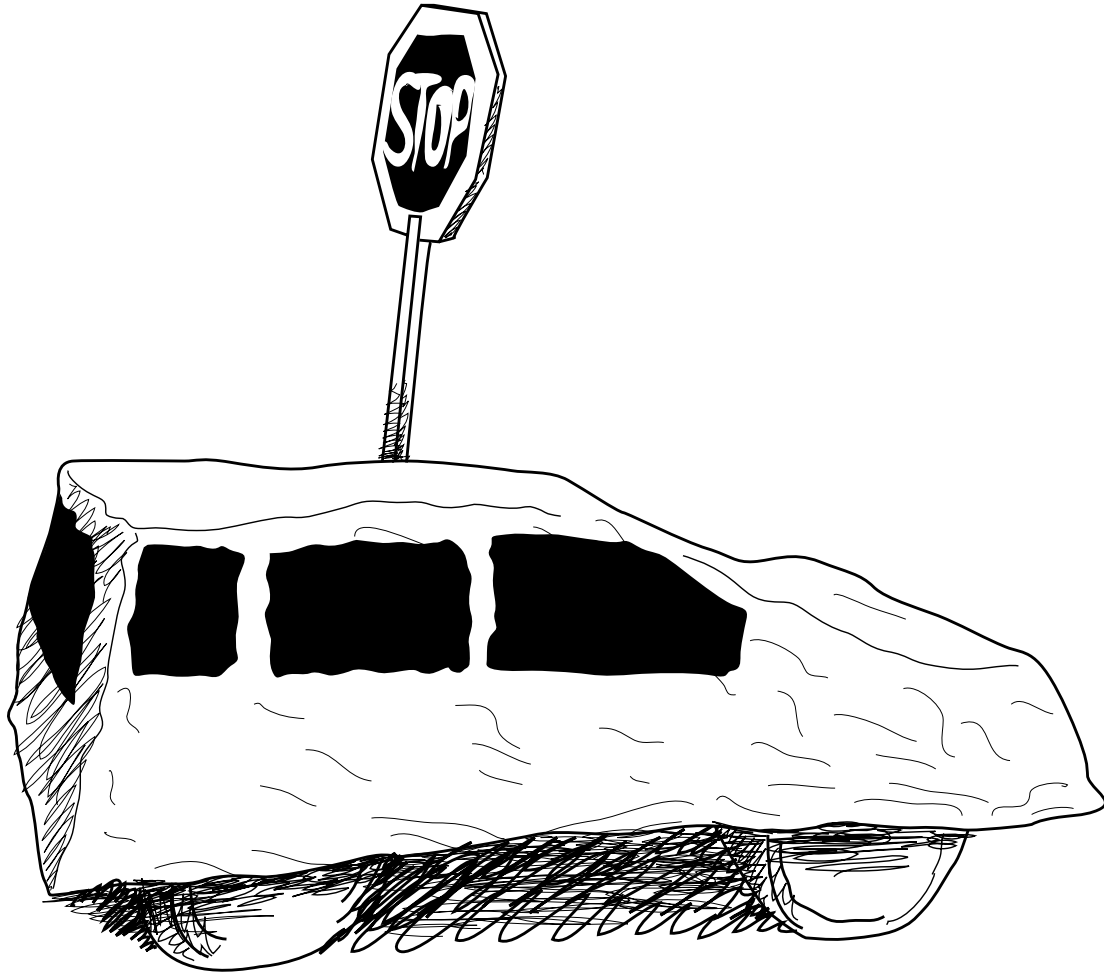
LUDVIG MÖRNER, VIKTOR SUNDIN OCH PONTUS RIBACK, 8B

Den här skulpturen symboliserar att vi människor kör ner vår egen värld i vattnet. Skulpturen ska vara konstruerad som gamla Vikingabåtar byggdes. Den ska vara i naturlig storlek och stå på land i nära anslutning till vattnet. I skulpturbåten ska det finnas sittplatser.

MATERIAL MODELL: Hönsnät, kartong, papper, lim, lera, trä, tejp och gouachefärg.

MATERIAL SKULPTUR: Trä och segelduk.

PLACERING: Ljumviken, Holmsund

Stop that car

ELIAS LÄRKERYD, HENRIK SJÖSTRÖM OCH DANIEL PALM, 8B

Den här skulpturen symboliserar att vi människor kör ner vår egen värld i vattnet. Vi kör och bränner bränslen som ökar växthuseffekten och smälter polarisarna.

Bilen har halvt passerat stoppskylten. Den kan fortfarande stanna, men fortsätter den så kör den ner i vattnet.

Stoppskylten representerar alla varningar från olika forskare, politiker och miljöaktivister.

MATERIAL MODELL: Bilen är gjord av hönsnät, tidningspapper och tapetklister. Stoppskylten är av trä. Båda skulpturerna är målade med akrylfärg.

MATERIAL SKULPTUR: En riktig bil som slukar mycket bensin. Helst skulle vi vilja att det såg ut som om den rörde sig lite framåt. Stoppskylten ska vara en som finns ute i trafiken.

PLACERING: Var som helst vid en strandkant.

Minnesstaty över Beson

ISA JOHANSSON, AMANDA HOLM, MALIN SANDSTRÖM, 8B

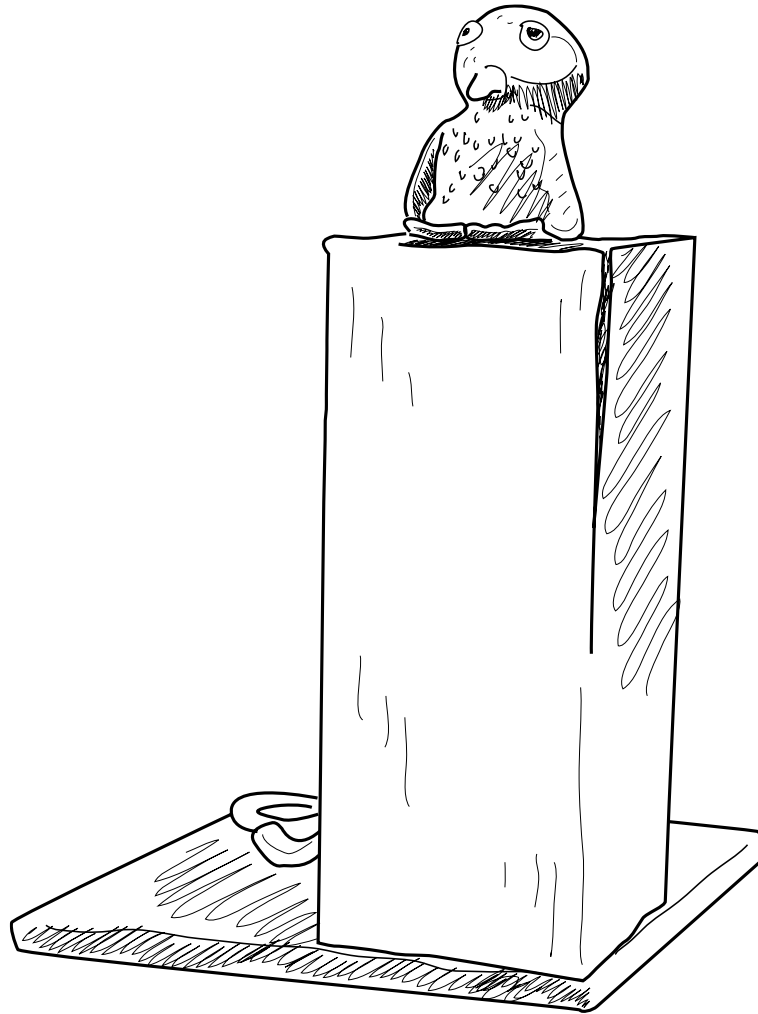
Alla som har gått på Skärgårdsskolan minns Beson. Beson, som heter Bernt Nilsson, arbetar som gymnastiklärare på skolan.

Skulpturen ska vara i naturlig Beson-storlek och vara klädd i kläder som är typiska för honom. Skulpturen ska utstråla självsäkerhet och pondus med en majestätisk hållning precis som förlagan. Skulpturen ska stå på gräsmattan vid skolgården.

MATERIAL MODELL: Hönsnät, ett foto av Beson

MATERIAL SKULPTUR: Målad bronskulptur i naturlig storlek

PLACERING: På en gräsmatta vid Skärgårdsskolan

Kunskapsstegen

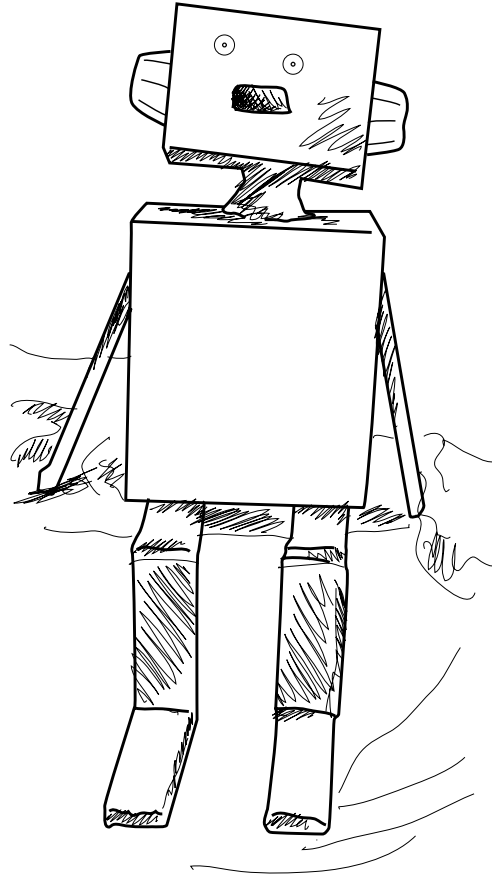
SOFIE LUNDMARK, VICTORIA MÅRDNER OCH SOFIA SUNDSTRÖM,
8B

I skolan talas det mycket om alla mål som ska uppnås, till exempel olika kunskapsmål. Skulpturen representerar skolans olika mål och högst upp har vi placerat en plugguggla. Den ska stå på skolgården och vara i brons. Man ska kunna klättra på skulpturen. Den lägsta delen ska vara ca 1,5 m och den som ugglan sitter på ca 3 m hög.

MATERIAL MODELL: Kartong, lim, grus målat med akrylfärg. Ugglan är av lera.

MATERIAL SKULPTUR: Brons

PLACERING: Skärgårdsskolans skolgård.

EXEMPEL 2

Se, lära, gestalta

ÅRSKURS 1,4 OCH 7 I HOLMSUND/OBBOLA ARBETAR MED
KOMMUNIKATION GENOM SKULPTUR OCH ORD

I boken *Kulturverket – En omyndighet* skriver konstnär Lars Cuzner att samtidskonsten ofta upplevs som svårtillgänglig och obegriplig. Konsten har blivit mer akademiserad och många känner sig inte berörd av den. Samtidigt så är bildundervisningen i skolan ofta präglad av en praktisk/teknisk syn på konsten.

Men konst innebär inte längre att uppnå perfektion i sitt medium. Den nutida konsten aktualiserar frågor. Den inbjuder till åsikter och ställningstaganden. Etiska frågeställningar som dyker upp i konsten kan öppna en port till egna reflektioner och moraliska ställningstaganden.

Under läsåret 2008/09 arbetar alla elever i årskurs 1, 4 och 7 i Holmsund/Obbola med skulptur. Arbetet baseras på Kulturverkets metod där barns och ungas idéer tas till vara och utvecklas i samarbete med professionella kulturutövare. Temat är kommunikation och med hjälp av skulpturer så ska eleverna kommunicera med varandra.

Under några höstdagar besökte alla inblandade elever och lärare skulpturparken på Umedalen som har en stor samling av nationell och internationell skulpturkonst. De fick en guidad visning av Ivar Tornéus och Lenita Berggren, författare till boken *Skulpturguide Umeå*.

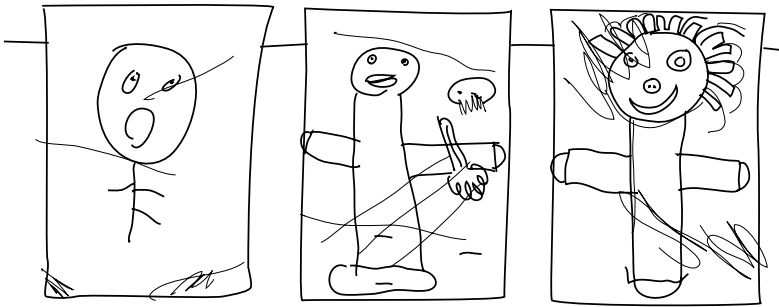
*Del av skulptur som Knutte Wester
och barnhemsbarnen i Lettland
gjorde.*

Arbetsprocessen

Efter besöket i skulpturparken besökte konstnären Knutte Wester alla elever i årskurs ett och berättade och visade en film om sitt skulpturarbete med barnhemsbarn i Lettland. Det är barn som växer upp på barnhem utan tillräckligt med kärlek och uppmärksamhet och utan sociala eller ekonomiska nätverk. Tillsammans med barnhemsbarnen byggde Knutte en skulptur genom att gjuta av olika kroppsdelar från alla barnen och foga samman dem till en ny skulptur, ett minnesmärke över barnen på barnhemmet.

Ettor bygger skulptur av skräp

Ettorna började nu sitt skulpturarbete i respektive klass. Materialet bestod av återvunnet material som samlades in av både elever och lärare. Under några intensiva veckor arbetade elever, lärare och pedagoger med skulpturer. Eleverna arbetade i grupp och innan de började med det praktiska arbetet gjorde de flesta en gemensam skiss till sin skulptur. När skulpturerna var klara så visade och berättade barnen om sina arbeten för varandra, sina lärare och Knutte Wester som gjorde återbesök hos alla ettor.

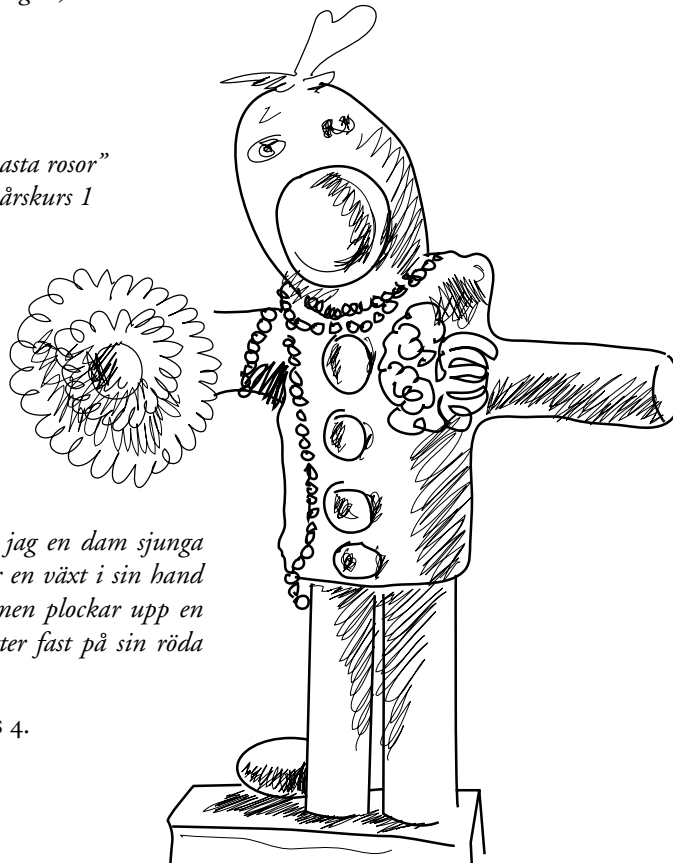
Skissförslag av tre förstaklassare
till en skulptur "Skrika som en
opera och kasta rosor"

Måla med ord

Lenita Berggren från biblioteket besökte alla fyror som fick prova att skriva poesi utifrån en skulptur. Uppgiften de fick var att "måla i ord". Eleverna skulle beskriva de skulpturer som årskurs ett gjort utan att direkt tala om vad de såg.

Unga som känner förtroende för sin inre tankeprocess kan lättare tillägna sig konstruktiva sätt att lösa problem och ta sig fram i samhället. Arbete med konst kan ses som en förebyggande åtgärd som kan ge unga förståelse över sin egen förmåga och potential. (Kulturverket: En omyndighet)

"Skrika som en opera och kasta rosor"
Färdig skulptur av elever i årskurs 1

En vacker sommardag såg jag en dam sjunga högt om naturen. Hon har en växt i sin hand som skiner som solen. Damen plockar upp en grön blomma som hon sätter fast på sin röda väst. Hon har blå ögon.

TEXT AV ELEVER I ÅRSKURS 4.

Fyrornas beskrivningar i poesiform ska gå vidare till årskurs sju. Sjuorna ska tolka fyrornas berättelser genom skulptur. I Holmsund arbetar eleverna med skulptur på bildlektionerna och i Obbola på slöjklektionerna.

När det här skrivs har sjuornas skulpturarbete inte påbörjats. Slutprodukten är kanske inte det viktigaste utan viktigt är att eleverna litat till sin egen tolkning av de texter de läst och som de sedan ska gestalta i skulptural form.

När sjuornas skulpturer är klara så ska alla skulpturer och texter visas på biblioteken i Holmsund och Obbola.

Litteraturtips och länkar

Litteraturtips

Judith Collins, *Sculpture today*. London 2007

Lotte Jonson, *110 konstverk*. Stockholm 2008.
En kavalkad över staliga konstinköp de senaste årtion-
dena.
Kan beställas via www.statenskonstrad.se

Konstvägar. Västerbotten Nr 1 1999.
Om den offentliga konsten i Västerbotten. Kan köpas på
Västerbottens museum, Umeå

Konsten är på väg att bli alla... Statens konstråd
1937-1987. Stockholm 1987.
Statliga inköp under femtio år. Utmärkta texter om den
offentliga konsten. Kan beställas www.statenskonstrad.se

Statens konstråds årskataloger.
Om konstverk inköpta av Statens konstråd.
Utmärkt bildmaterial med korta texter.
Kan beställas via www.statenskonstrad.se

Joseph Manca, *1000 berömda skulpturer*. USA 2007

Kerstin Nilsson, *Ögonblick – en bok om nordisk*
Konst. Stockholm 1997

Tips på webbplatser

Världens första skulpturpark under vatten skapad
av Jason de Caires Taylor
www.underwatersculpture.com

Minneapolis skulpturpark
<http://garden.walkerart.org/index.wac>

Museum of Modern Art MoMA
www.moma.org/destination

Museum of Modern Art MoMA. Animerad film.
www.moma.org/destination

Konstmuseet Ateneum, Barnens Ateneum, Helsingfors
www.fng.fi/fng/html4/se/ateneum/children

Guggenheim Museum
www.guggenheimcollection.org/site/medium_works_Sculpture_1.html

Nationalmuseum Stockholm
www.nationalmuseum.se

Västangårds skola arbetar med skulpturer
www.skola.umea.se/vastangardsskola/omvastangard/bibliotek

Om skulpturpark i Litauen
www.europosparkas.lt

Om den offentliga konsten i skulpturparken
på Umedalen, Umeå.
www.gsa.se/umedalen_skulptur

Om installationerna utmed Konstvägen Sju Älvar
i Västerbotten
www.konstvagen.se

Statens konstråds hemsida. Verksamhet, organisation,
bokhandel, projekt etc.
www.statenskonstrad.se